

ACTIVITATS DE CIÈNCIES SOCIALS PER A ESO

QUAN EL CORONAVIRUS VA CANVIAR EL MÓN

QUÈ HA CANVIAT?

La situació de pandèmia i les mesures que s'han generat per frenar-la (entre elles, el confinament), ens fa pensar que el món ha canviat de cop i volta.

És així?

Pensa amb aquelles **coses que han canviat**, i aquelles que **no ho han fet**, en...

La teva vida
personal

La teva família

El teu poble o
ciutat

El món

TEMPS AL TEMPS

Durant l'any 2020, la preocupació i les reaccions al COVID19 han estat/van ser molt canviants amb poc temps.

Amb només els tres primers mesos de l'any va passar de ser un virus desconegut al gran tema de preocupació mundial; de no saber-se'n gairebé res, a finançar-se'n milers d'estudis. L'opinió social també ha canviat molt: de ser un tema poc preocupant del que fins i tot es feia burla, a ser un tema que ha generat pànic. També ha canviat molt l'estat anímic de les persones de tot el món.

Per poder ubicar tots aquests canvis, ens hi pot ajudar fer una línia del temps, una cronologia. En aquestes es pot veure com ha anat canviant l'estat d'opinió, les polítiques i les mesures en funció de l'evolució i la difusió de la malaltia. En aquest enllaç pots trobar una cronologia de l'evolució dels primers mesos:

<https://interactius.ara.cat/coronavirus/cronica-pandemia>

 Però, i tu? Quina ha estat la teva cronologia en la vivència del COVID?

Fes una línia del temps i marca'n referències temporals (mesos, per exemple).

Marca-hi fets que per a tu hagin estat importants i que tinguin alguna relació amb la pandèmia, des dels més personals als més globals.

També pots establir períodes: poden ser circumstancials (per exemple, el temps de confinament sense sortir de casa, el curs, etc) o també intrapersonals (per exemple, períodes en què no hi donaves importància, períodes en què t'hagis angoixat, etc).

Podeu comparar els cronogrames amb les companyes i companys de classe. En què s'assemblen? Hi ha algun fet que us hagi marcat a molts? Quins elements han fet que les vostres vivències fossin diferents?

2020

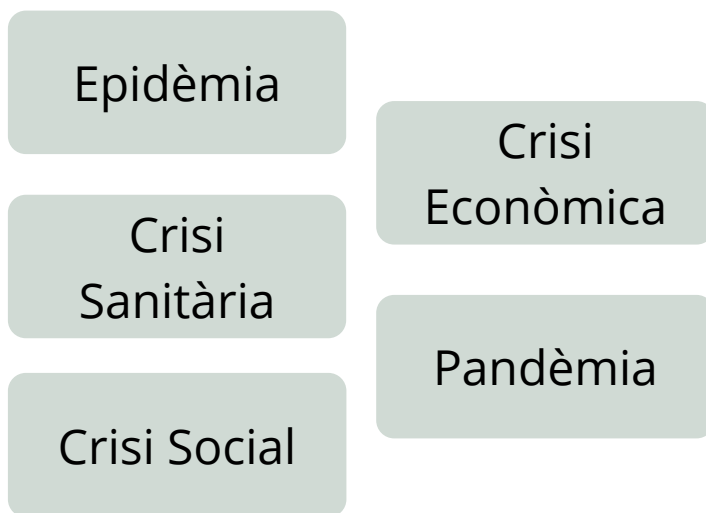
TOT ESTÀ CONNECTAT?

Amb el que has viscut, el que has vist, has sentit i has interpretat t'has pogut fer una idea del que ha passat i el que està passant. Intenta explicar-ho amb un mapa conceptual, lligant aquests conceptes.

Si creus que hi falten elements, pots incloure'ls. Normalment no hi ha mai una sola causa!

Fenòmens generals

Fenòmens concrets

- Augment de la mortalitat
- Mobilitat internacional
- Confinament
- Tancament de fronteres
- Augment del consum d'internet
- Saturació del sistema sanitari
- Estudiar i treballar des de casa
- Disminució de la contaminació
- Disminució de la mobilitat
- Organització de solidaritat veïnal
- Polítiques de prevenció
- Polítiques de contenció
- Polítiques de desescalada
- Polítiques de reactivació econòmica
- Augment de les videotrucades
- Incentivació del comerç local
- Impacte emocional

Pots relacionar els diferents fenòmens amb fletxes per marcar les relacions de causa i conseqüència i amb gargots per marcar les relacions de contrarietat: coses que es fan per anar en contra d'alguna cosa o per frenar-la.

Poseu en comú els diferents mapes amb la resta de la classe i amb la vostra professora o professor.

DRETS I SANITAT

A continuació podeu llegir: Una notícia del 2020; un article d'opinió del 2020; un acudit gràfic del 2020; un reportatge de 2011.

Quina relació hi ha entre aquests 4?

Per què creus que tots parlen de la sanitat pública?

ara.cat

La revista 'Núvol' amb tots els llançaments literaris en català

Disponible al teu quiosc amb l'ARA avui i fins al 14 de juny per només 2,90 €

Protesta del personal sanitari per les retallades del sou

Es manifesten cada dia davant l'Hospital Clínic des de fa dues setmanes

3 min. BARCELONA 12/05/2020 22:30

MÒNICA BERNABÉ

10 Comparteix Guarda

EL PAÍS.cat

SUBSCRIU-TE

Es hora de recuperar la salud pública

Després d'anys d'abandonament, els serveis de vigilància epidemiològica treballen sota mínims mentre Salut externalitza a Ferrovial el seguiment dels contactes dels nous contagis per 17,6 milions

6 JUN 2020 - 21:36 CEST

https://www.ara.cat/societat/Protesta-del-personal-sanitari-retallades-sou_0_2451954964.html

https://cat.elpais.com/cat/2020/06/06/opinion/1591472177_042983.html

societat

Méteo

SOCIETAT

Professionals de la sanitat auguren que la sanitat pública no tornarà a ser com abans

L'ARA entrevista dotze perfils de metges i infermeres amb condicions laborals diferents

1 min. BARCELONA 09/10/2011 11:48

ARA

0

Comparteix

Guarda

https://www.ara.cat/societat/Professionals-sanitat-auguren-publica-tornara_0_569343144.html

(S)AVIS

Les persones que més han patit els efectes de la malaltia del COVID19 han estat persones grans. Moltes de les persones que han mort ho han fet en residències geriàtriques o a casa seva. I moltes ho han fet soles, sense poder estar acompanyades dels seus familiars.

Com ho han viscut les persones grans que coneixes?

Penses que el valor de la vida de les persones depèn de la seva edat?

Com creus que tractem les persones grans, en la nostra societat?

EMERGÈNCIA
SANITÀRIA

Les residències ja sumen més de la meitat de les morts de tot Espanya

• A Catalunya el virus s'ha colat en un 50% dels centres, amb 35.000 usuaris

<https://www.lavanguardia.com/encatala/20200417/48567499211/les-residencies-ja-sumen-mes-de-la-meitat-de-les-morts-de-tot-espanya.html>

COVID-19

Sanidad de Madrid rectifica la instrucción de no llevar al hospital a ancianos con discapacidad y síntomas de coronavirus

La Dirección General de Coordinación Sociosanitaria había enviado un protocolo de actuación a las residencias que en la Consejería de Políticas Sociales consideraban "discriminatorio"

<https://www.elmundo.es/madrid/2020/03/26/5e7c5d7d21efa081408b45e5.html>

IGUALTAT DESIGUAL

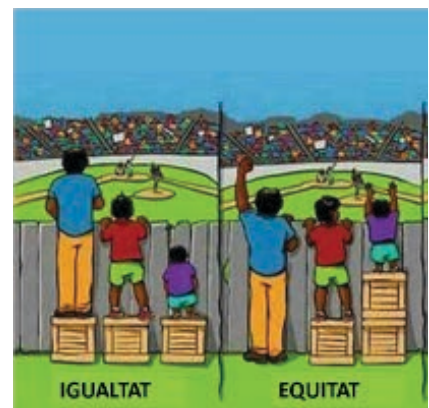

La pandèmia i la seva gestió han agreujat les desigualtats socials i econòmiques. Unes desigualtats que ja hi eren i que s'han fet més evidents i més pronunciades.

Com pot ser que hi hagin crescut les desigualtats si les mesures s'han aplicat a tothom per igual? Fixa't en aquesta imatge: què passa quan s'apliquen mesures iguals sobre persones que es troben en situació de desigualtat?

Per grups, penseu en les vostres experiències personals i en les situacions que conegeu del vostre poble o ciutat.

Quins són aquells elements que generen o han generat situacions de desigualtat en el vostre poble o ciutat quan les normes han estat iguals per a tothom? Coneixeu mesures per pal·liar aquestes desigualtats?

Imatge extreta de:

<https://blog.aquas.cat/2016/09/29/desigualtats-salut-infantil/>

(p.ex: la mesura de confinament ha estat igual per a tothom, tant per als que viuen en cases grans com pels que viuen en habitacions petites; la mesura d'estudiar en línia ha estat igual per a tothom, tant per als que tenen internet a casa com per als que no en tenen; la mesura de no poder acompanyar als hospitals ha estat igual per a tothom, tant per als que se'ls estava morint un familiar com per als que no, etc).

FAKENEWS

Les notícies falses i les informacions no contrastades han estat protagonistes -i encara ho estan essent- en aquesta situació. Segur que tots nosaltres n'hem rebut, i potser també nosaltres n'hem escampat.

Les notícies falses no són noves, i amb les xarxes socials i l'ús d'internet fa temps que estan augmentant.

Però amb el Coronavirus s'han disparat: és un virus nou per a les persones i tot just s'està investigant i començant a conèixer; s'han hagut d'improvisar mesures i moltes decisions polítiques s'han anat prenent sobre la marxa; en molts moments s'han tingut més preguntes que respostes; molta gent ha tingut la necessitat d'opinar, posicionar-se o especular, etc.

- Durant aquests mesos, com t'has informat del que està passant?
- Com podem saber quines informacions i notícies són **falses** i quines no?
- Com saps si una font és **fiable** o no ho és?
- Com saps si una font és **oficial** o no ho és?
- Penses que totes les **opinions** tenen el mateix valor?

APP: PROBLEMA O SOLUCIÓ?

Per poder prevenir i controlar els contagis de coronavirus, des dels governs d'alguns països s'està optant per demanar a la població que es descarregui una APP. Perquè funcioni, se l'ha de descarregar un mínim del 60% de la població, i ha de poder seguir la ubicació i l'estat de salut de les persones. Aquestes APPs estan generant controvèrsia: algunes persones les defensen i d'altres les critiquen.

1. Llegiu/mireu aquestes notícies

Notícies

▶ Vídeos

▶ Àudios

Seccions ▾

Noruega retira l'app de seguiment de la Covid per problemes amb la privacitat

Amnistia Internacional alerta que aquesta i altres aplicacions semblants per controlar el coronavirus comporten "greus riscos per als drets humans"

16/06/2020 - 11.10 | Actualitzat 06/07/2020 - 09.47

TEMA: CORONAVIRUS

A <https://www.ccma.cat/324/noruega-retira-lapp-de-seguiment-de-la-covid-per-problemes-amb-la-privacitat/noticia/3023154/ñadir>
un poco de texto

TELENOTÍCIES

Les apps de rastreig de Bahrain, Kuwait i Noruega, les més invasives segons Amnistia Internacional - Llengua de signes

16/06/2020 | El govern alemany s'ha gastat 20 milions d'euros per desenvolupar una app de rastreig dels ciutadans que funciona per Bluetooth i avisa si s'ha estat a prop d'un contagi. Perquè sigui efectiva, cal que s'informi si es tenen símptomes i que un 60% de la població la descarregui. Però hi ha molts ciutadans reticents per por que no es garanteixi la seva privacitat. De fet, aplicacions desenvolupades en altres països han alertat organitzacions com Amnistia Internacional.

<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/telenoticies/les-apps-de-rastreig-de-bahrain-kuwait-i-noruega-les-mes-invasives-segons-amnistia-internacional-llengua-de-signes/video/6047967/>

Crisis del coronavirus

Coronavirus: así funcionan las app de rastreo

A través de la tecnología Bluetooth se determinarán los contactos para aumentar la prevención

L.M. / Madrid | 24.06.2020 | 11:15

<https://www.laopiniondezamora.es/vida-y-estilo/tecnologia/2020/06/24/coronavirus-funcionan-app-rastreo/1252242.html>

-- Segueix a la pàgina següent

APP: PROBLEMA O SOLUCIÓ?

2. Llegiu aquestes opinions:

“És una incoherència ser reticents a cedir les nostres dades al Govern per resoldre la crisi sanitària”

El director associat del Barcelona Supercomputing Center ofereix el supercomputador per allotjar la informació d'una 'app' per al desconfinament

JORDI PUEYO BUSQUETS
Barcelona · 17 ABR 2020 · 17:42 CEST

https://cat.elpais.com/cat/2020/04/17/tecnologia/1587135251_358659.html

OPINIÓ

Les nostres dades són la nostra sobirania

Gonzalo Boye

Madrid. Divendres, 10 d'abril de 2020
5 minuts

https://www.elnacional.cat/ca/opinio/gonzalo-boyedades-nostra-sobirania_490965_102.html

OPINIÓ

Tecnologies de rastreig contra la Covid-19

Maria Àngels Barbarà

Barcelona. Dilluns, 20 d'abril de 2020
2 minuts

https://www.elnacional.cat/ca/opinio/maria-angels-barbara-tecnologies-rastreig-covid-19_494277_102.html

"I qui no té telèfon? O no vol tenir-hi internet? Aquestes mesures fan passar a tothom pel tub dels smartphones i exclouen qui no hi passi"

"Tothom accepta cookies i geolocalitzacions, i ara ens fa por cedir dades? Va home va! Si ja les tenen totes!"

"Però quin problema hi ha? Si tenim tecnologies que ens poden ajudar a prevenir els contagis...benvingudes siguin! Per responsabilitat!"

"Menys control i més inversió en sanitat! Necessitem més testos i més diners en recerca per trobar la vacuna, i no robots que sàpiguen on som a cada moment!"

 I tu, què en penses? Si t'haguessis de posicionar, on ho faries?
Podeu organitzar un debat i votació a l'aula.

ENS UNEIX O ENS SEPARA?

Aquest virus...ens uneix o ens separa? Per què diries que ens uneix? Per què diries que ens separa? Et sents més unida o unit a les persones del teu voltant? I amb les persones de tot el món?

ENS UNEIX PERQUÈ ARA TOTES LES PERSONES, TOTA LA HUMANITAT, ENFRONTEM UN PROBLEMA I UN REpte COMÚ: O ENS EN SORTIM TOTS O NO SE'N SURT NINGÚ!

Ens separa i ens fa tenir por del contacte amb les altres persones. Ara ens mirem tots amb desconfiança.

Malgrat la distància, jo tinc la sensació que ara sóc més a prop dels altres: perquè tots hem viscut aquesta situació i ens ha afectat, i ens hem hagut de donar suport i d'ajudar. Ara quan pregunto a algú "com estàs?", em contesta de veritat.

Sembla que els governs de cada país ho hagin de gestionar per separat, competint amb els altres a l'hora de comprar materials, donant-se les culpes de l'inici de la pandèmia i amb una guerra de dades qui té més morts, qui ho gestiona menys pitjor.

Ens uneix perquè s'ha vist clar que les fronteres només són administratives. Tots som humans i compartim les mateixes condicions: ens morim davant els mateixos perills, patim davant les mateixes malalties, ens organitzem davant les mateixes pors, i ens ajudem amb les mateixa solidaritat.

Ens separa perquè ha fet créixer les desigualtats. No, aquesta pandèmia no la pateix tothom igual!

A mi m'ha unit més a les persones del meu voltant: hem parlat més, ens hem trucat més, quan ens hem vist ho hem fet amb més ganes. Tinc la sensació que ara valoro una mica més la companyia i el contacte amb les persones que estimo.

Ens separa perquè s'han tancat les fronteres. Ja no et pots moure pel món com abans.

Jo crec que ens uneix perquè ens ha humanitzat a tots: ens ha fet adonar de què és l'important i ens ha recordat que som vulnerables. Totes les persones del món compartim aquesta vulnerabilitat, i les ganes de cuidar-nos i de viure.

ALTRES PROPOSTES

Anàlisi d'anuncis oficials i comercials: quins missatges hi són predominants? Quins relats hegemònics es construeixen? Amb quina intencionalitat?

Repàs de conceptes econòmics que han tingut molt ressò durant aquests mesos: ERTA, atur, deute, reactivació, etc.

Mapització de l'estat actual de la pandèmia: buscar informacions oficials sobre l'estat de la pandèmia en diferents països, elaborar una llegenda i crear els mapes.

Anàlisi d'imatges: recull de fotografies que hagin impactat en aquests períodes i analitzar-les incloent una mirada empàtica (què viu/pensa/sent cada una de les persones que hi apareix?)

Repàs històric d'epidèmies amb gran impacte social: quan es van donar? Per què? Quines conseqüències han tingut?

Anàlisi de discursos de l'odi, relats racistes: buscar exemples de discursos polítics i socials en què s'hagi assenyalat i criminalitzat a grups socials concrets que, per condició o procedència, se'ls culpabilitza d'una pandèmia que és mundial i humana.

Comparació d'inversions econòmiques (es pot usar el mateix exercici que el de les boles): quan s'inverteix en investigació? I en sanitat? I en educació? Quant s'inverteix en l'exèrcit? Quant de finançament rep el futbol? I la banca?

Cerca d'iniciatives en l'entorn proper: en el barri, poble o ciutat, quines iniciatives socials, culturals, etc. s'estan duent a terme per minimitzar els efectes negatius de la pandèmia i les seves conseqüències?

QUAN EL CORONAVIRUS VA CANVIAR EL MÓN

I LA GENT VA
SANAR.
I VA SOMNIAR
NOUS HORITZONS,
NOVES FORMES DE
VIDA.

Kitty O'Meara

"And people stayed home"